

Záhorácky

Fénix

detská organizácia

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM

ZÁHORÁCKY FÉNIX

občianske združenie

VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍ PROGRAM V ZÁHORÁCKOM FÉNIXE

V ZAFÉNIXE (ďalej aj ako „Zafénix“) výchovno-vzdelávací program je pre organizáciu záväzný dokument, ktorý stanovuje všeobecné ciele neformálneho vzdelávania a výchovy, ako aj kľúčové kompetencie ku ktorým má výchova a neformálne vzdelávanie v ZAFÉNIXE smerovať.

A. Ciele výchovno-vzdelávacieho programu.

ZÁHORÁCKY FÉNIX pri stanovení cieľov vo výchovno-vzdelávacom programe dbá, aby ciele spĺňali nasledovné požiadavky:

a. Konzistentnosť – podriadenosť cieľov základných kolektívov cieľom stanovených v Strategickom pláne činnosti, národnej stratégii, metódám, cieľom a vhodnosti neformálneho vzdelávania v ZAFÉNIXE;

b. Primeranosť – dôsledne dbáme, aby ciele boli v súlade s možnosťami a schopnosťami detí a mládeže, so schopnosťami vedúcich ZK a klubov;

c. Jednoznačnosť a merateľnosť – pri stanovení cieľa sa snažíme ho formulovať takými slovami, aby nepripúšťali viacvýznamový výklad ich zmyslu, aby ciele boli merateľné a aby sme v Zafénixe mohli porovnať dosiahnuté výsledky s vytýčenými cieľmi a rozhodnúť, do akej miery ciele detí a mládež v základných kolektívov naplnili.

Konkrétne ciele výchovno-vzdelávacieho programu:

1. v základných kolektívoch - prispieť k zvyšovaniu kvality života detí a mladých ľudí v Zafénixe, najmä prostredníctvom rozvoja osobností detí a mladých ľudí ako kultivovaných osobností, ktoré sú pripravené pracovať v neustále sa meniacom demokratickom prostredí a využívať svoj tvorivý potenciál v praxi i aktívnej participácii v spoločnosti.

2. v základných kolektívoch - budeme systematicky oboznamovať deti, mládež a dobrovoľníkov s detskými a ľudskými právami, budú organizované školenia zamerané na vzájomné vzťahy, toleranciu, šikovanie, nenávisť voči Rómom, schopnosť presadiť svoj názor, pravdovravnosť, vnímať okolie a ľudí okolo seba. K tejto problematike každoročne zorganizujeme pobytové podujatie vzdelávacieho charakteru.

3. Posilnenie výchovnej funkcie ZÁHORÁCKEHO FÉNIXU - so zámerom umožniť všetkým členom ZÁHORÁCKEHO FÉNIXU prístup ku kvalitnému záujmovému neformálnemu vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä členom zo sociálne znevýhodneného prostredia.

4. Zabezpečenie podmienok pre zvyšovanie počtu zapojených detí a mladých ľudí do pravidelných činností ZÁHORÁCKEHO FÉNIXU - systematickejšie a aktívnejšie oboznamovať verejnosť (rodičov, deti i mladých ľudí na jednej strane a pedagógov a odbornú verejnosť na strane druhej) s našim poslaním a s našou činnosťou. Zviditeľnenie a zatraktívnenie organizácie v očiach verejnosti zároveň hodnotíme ako prostriedok propagácie ideí, ktoré sa snažíme naplňovať priamou predmetnou prácou s deťmi.

5. V základných kolektívoch zapojiť sa do prípravy a tvorby vzdelávacích programov - s cieľom: uplatňovať nové metódy a formy pri realizovaní voľnočasových aktivít zavádzaním inovatívnych činností sa zameraním na prírodu. V ZAFÉNIXE výchovno-vzdelávací program je pre našu organizáciu záväzný dokument, ktorý stanovuje všeobecné ciele vzdelávania a výchovy ako aj kľúčové kompetencie ku ktorým má výchova a neformálne vzdelávanie v ZAFÉNIXE smerovať. Pri organizovaní práce s deťmi a mládežou v Zafénixe rešpektujeme individuálne vlastnosti detí

a mladých ľudí, ich záujmy a poznanie vekových osobitostí. Výchova a vzdelávacia činnosť sa vo všeobecnosti v Zafénixe delí na:

- **odpočinkovú činnosť** - je významnou súčasťou výchovno-vzdelávacej činnosti. Pomáha odstraňovať únavu detí a mladých ľudí po vyučovaní, kompenzuje jednostranné zaťaženie. Realizuje sa ako veľmi pokojná, pohybovo a duševne nenáročná činnosť. V Zafénixe tam zaraďujeme rôzne námetové a stolové hry, kreslenie, prezeranie kníh, časopisov, zberateľským aktivitám, sledovaniu videofilmov, hrám a neformálnym rozhovorom s deťmi a mladými ľuďmi;

- **rekreačná činnosť** - je to najmä pohybová aktivita, ktorú deti a mládež vykonávajú najmä v prírode hlavne zameraná na športovú, turistickú a environmentálnu oblasť.

- **záujmovú činnosť** - základom je činnosť založená na záujme dieťaťa a mladých ľudí a plní výchovnú aj vzdelávaciu funkciu. Rozvíja ich osobnosť, pomáha rozširovať priestor a ich rast, vzhľadom na ich individuálne psychomotorické osobitosti, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou zdravého vývoja dieťaťa a mladého človeka. Výchova a vzdelávanie mimo vyučovania sa realizuje v týchto tematických oblastiach: a/vzdelávacia; b/ spoločensko-vedná; c/ pracovno-technická; d/prírodovedná a environmentálna; e/ esteticko-výchovná (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická); f/ telovýchovná (športová, turistická).

- **neformálne vzdelávanie** - sa stalo prioritou činnosti Zafénixu. Všetky jednodňové i viacdňové podujatia boli realizované za účelom naučiť deti a mládež využívať voľný čas. Naším cieľom je vyškoliť v tomto programe čo najviac detí a mladých ľudí, naučiť ich samostatnej práci a participácii na živote svojej organizácie. Prostredníctvom neformálneho školenia priblížime deťom činnosť Detských rád, ako organizovať stretnutia, ako prispievať do časopisov, ako chápať Dohovor o právach dieťaťa, vylúčenie a podobne.

MRAVNÁ VÝCHOVA - je jedna z najdôležitejších zložiek výchovy v Zafénixe.

Cieľom je slobodný, mravný charakter na základe národného povedomia, mravného presvedčenia, lásky k pravde, blížnemu, práci.

Úlohou je cielavedomé a plánovité utváranie morálneho presvedčenia člena Záhoráckeho fénixu v súlade s mravnými normami spoločnosti, usiluje teda o to, aby členovia prijali určité normy a konali podľa nich (nemajú záväzný charakter, opierajú sa o silu verejnej mienky a vnútorné presvedčenie jedinca). V Zafénixe ide o *výchovu lásky k človeku, prírode, výchovu k národnej hrdosti a rešpektovaniu svojbytnosti iných národov.*

Mravná výchova pre život v rodine

V Zafénixe je cieľom mravnej výchovy vychovávať svojich členov k správneému vzťahu k rodine, aby vždy mali úctu k svojim rodičom. V Zafénixe dbáme na to, aby sme vychovávali zo svojich členov osobnosti s ušľachtilými mravnými, citovými, vôľovými a povahovými vlastnosťami.

V súvislosti s mravnou výchovou v Zafénixe v činnosti vedúcich základných kolektívov vedíme k tomu, aby vychovávali svojich členov k návykom, ktoré súvisia s osvojovaním mravných vlastností a ktoré pomáhajú tieto návyky zachovávať. Mravným návykom venujeme takú pozornosť preto, že patria k pestovaniu kultúrneho správania, ktoré sa začína už v predškolskom období a my v našej organizácii naň nadväzujeme. Pritom si uvedomujeme, že zvyk nespočíva iba v znalosti, ale aj vo vnútornej potrebe určitého konania alebo správania. V danej oblasti je veľmi dôležitá výchova návykov a zvykov k čistote. Je to požiadavka nielen hygieny, ale aj etiky. Tak isto cennou je aj poriadkumilovnosť. Bez nej sa nedá vypestovať mravná vlastnosť – disciplinovanosť.

B. Metódy práce:

Pod **metódou** práce v Zafénixe rozumieme súhrn krokov (postupov) ako pracovať s konkrétnym základným kolektívom, chápeme to ako návod na dosiahnutie cieľa, rozumieme tým postup ako

analyzovať a riešiť sociálny problém jednotlivca, alebo základného kolektívu či celej komunity v rámci kraja, alebo celého Slovenska.

1. **Metóda pozorovania:** v Zafénixe je považovaná za základný proces poznávania, za prvok experimentálneho usudzovania. Na základe zaznamenaných javov sa vždy pokúšame vysloviť hypotézu z obsahu činností základných kolektívov. Pričom sa opierame najmä o priame pozorovanie, ktoré budeme najviac využívať pri hodnotení činnosti ZK a klubov.

2. **Metóda posilnenia vlastnej kompetencie** – pomocou tejto metódy v Zafénixe sa snažíme do hĺbky a do potrebnej šírky rozoberať štýl práce a aktivít vedúcich ZK a klubov, ktorý súvisia s jeho hodnotovou orientáciou v základnom kolektíve. S využitím tejto metódy úzko spolupracujeme s rodičmi a snažíme sa ich presvedčiť, aby pochopili na čo má dieťa právo, t.j. že aj dieťa má svoje práva, osobnú slobodu a že spolutvorcom svojho života je každý sám.

3. **Metóda ponuky podnetov vyplývajúcich z individuálnych potrieb** – v Zafénixe vedíme vedúcich ZK a klubov, aby si uvedomili, že keď sa nesplnia naše ciele, sme frustrovaní, v práci sa nedarí a deti a mladí ľudia sú z našou činnosťou nespokojní.

4. **Metóda príkladu** – v Zafénixe výchovná metóda, ktorá osobným správaním vychovávaného dáva príklad pozitívneho vystupovania, správania i riešenia životných i výchovných situácií. Vedíme vedúcich ZK a klubov, ale aj dobrovoľníkov, aby si uvedomili svoju úlohu príkladu najmä pre deti. Ide o napodobňovanie určitých vzorov deťmi a mladými ľuďmi. Úlohou výchovy je dávať deťom a mladým ľuďom čo najviac kladných vzorov. Vedúci ZK pôsobi na deti a mladých ľudí svojím spôsobom vyjadrovania, úpravou zovňajšku, vzťahom k ľuďom a k práci a celkovým prístupom k členom Záhoráckeho fénixu.

5. **Metóda komunikácie** - Je metóda, ktorá dáva šancu vypovedať i pýtať sa. V Zafénixe vedíme vedúcich ZK k správne voľbe otázok vedúceho k deťom a mladým ľuďom.

a. **slovná komunikácia** – vedúcich ZK vedíme k tomu, aby vedeli dorozumievať sa za pomoci prirodzeného jazyka, ktorý je najdôležitejším prostriedkom odovzdávania informácií v interpersonálnom styku. Jazyk môže mať hovorenú alebo písanú (grafickú) podobu. V Zafénixe i uvedomujeme, že rozsah slovnej zásoby u vedúcich ZK, závisí od veku, vzdelania, temperamentu, pracovného zaradenia a pohlavia. Výber slov a schopnosť komunikovať súvisí s témou rozhovoru, situáciou a tiež s vlastnosťami účastníkov rozhovoru. Komunikácia môže prebiehať ako dialóg (medzi 2 osobami), v malej sociálnej skupine (debata, diskusia, porada), k veľkej sociálnej skupine (rečnický prejav). Doplnkovými prostriedkami rečového prejavu sú intenzita, výška a sfarbenie hlasu, chyby, ale aj kvalita reči.

b. **neverbálna (mimo slovná) komunikácia** – v Zafénixe vychádzame z toho, že pri dorozumievaní nahrádza slová *gestikulácia, mimika, reč tela, zovňajšok*. Neverbálna komunikácia podporuje verbálnu a je dôležitá najmä pri prejavovaní emócií, ovplyvňovaní postojev a vytváraní dojmov. Neverbálne prejavy sú spontánne, ťažko ovládateľné, väčšinou nezámerne, a preto aj dôveryhodnejšie a v Zafénixe sa zoširoka využíva hlavne pri akciách na táboroch a pri organizovaní masových pobytových podujatí.

c. **komunikácia činom** – sa v Zafénixe vo veľkej miere využíva najmä pri takých akciách ako je kreslenie schém a náčrtov popri verbálnom prejave

6. **Metóda izolácie** – v Zafénixe je používaná ako nová metóda a venujeme jej potrebnú pozornosť najmä na školiacich podujatiach. Cieľ tejto metódy vyplýva z názvu, t.j. chceme dieťa od niečoho izolovať. Ide o izoláciu dieťaťa od nevhodného pôsobenia jeho sociálneho prostredia. Táto metóda sa v Zafénixe uplatňuje najmä pri:

- nevhodnom rodinnom prostredí
- pri poruchách správania dieťaťa
- pri trestnej činnosti samotným dieťaťom, alebo osobami v jeho bezprostrednej blízkosti
- cieľom je izolovať dieťa od niečoho, zabránenie v kontakte s určitým okruhom osôb,

Pri uplatňovaní uvedenej metódy, úzko spolupracujeme so školou, z príslušným odborom obecného alebo mestského úradu, ale najmä s príslušníkmi Ministerstva vnútra.

C. Použité prístupy v Zafénixe

V Zafénixe metódy bývajú označované ako pracovné nástroje pri zabezpečovaní voľno časových aktivít a vzdelávacích podujatí v základných kolektívoch aj v záhoráckych aktivitách. Ich výber a aplikácia však závisí prevažne od rozhodnutia vedúceho základného kolektívu. Ak by to tak nebolo, mohla by sa voľnočasová činnosť výhradne mechanickou činnosťou a na jej realizáciu by stačila technická znalosť metód a techník voľnočasovej činnosti. Nejedná sa teda o konkrétnej metódy riadenia, ale skôr myšlienkové rámce, ktoré konanie ovplyvňujú. Prístupy v Zafénixe chápeme ako jednotlivé elementy metód. V tejto súvislosti rovnako možno rozumieť výrazu „technika“: napríklad technika objasnenia v metóde analýzy konfliktov v rámci psychoanalytického konceptu, alebo technika spätnej väzby v metóde tréningu v športovej činnosti základného kolektívu.

Prístup vyjadruje preferované nastavenie vedúceho základného kolektívu resp. celej organizácie a obecné určený rozsah a cieľ práce.

- prístupy orientované na úlohy (resp. problémy). Prístupy sa odlišujú podľa charakteru činnosti základného kolektívu.
- prístupy orientované na človeka - t.j. prístupy sú orientované na členov základných kolektívov. Vedúci sú vedení k tomu, aby pristupovali k svojim členom s ohľadom k ich veku a charakteru činnosti.
- ekologický prístup – v Zafénixe kladieme dôraz, aby členovia organizácie si vytvárali správny vzťah k ekologickým problémom, k prírode a ochrane stromov;
- kultúrno-senzitívny prístup – vychádzame z toho, že najmä deti členovia našej organizácie nie sú v základných oddieloch len pasívne, modelované činnosťou základných kolektívov, ale jeho vplyv je skôr dvojstranným procesom, v ktorom deti aktívne modifikujú svojich vedúcich, kamarátov s ktorými sa stretávajú. Sú to obdobia zvýšenej citlivosti, vnímavosti na určité na podnety z prostredia, ktorá vyplýva z pripravenosti organizmu pre nástup niektorej psychickej funkcie. Uvedomujeme si, že ak sa toto obdobie prehrá, pripravenosť sa nestretne s dostatočným množstvom podnetov primeranej kvality, môže sa stať, že základný kolektív by sa mohol rozpadnúť.
- ekonomický prístup – v Zafénixe učíme vedúcich základných kolektívov, aby dokázali správne hospodáriť, využívať financie na činnosť základných kolektívov. Zároveň ich vedieme k tomu, aby dokázali vlastnou činnosťou získať pre svoje základné kolektívy financie a peňažné dary.

D. Výchova k občianstvu.

V Zafénixe je typické a kľúčovou výzvou podpora participácie mládeže v štruktúrach zastupiteľskej demokracie a rozvíjanie iných foriem participácie mládeže, s mimoriadnym zreteľom na znevýhodnenú mládež. Za jadro našej politiky považujeme pomôcť mladým ľuďom členom Záhoráckeho fénixu, aby sa z nich stali aktívni občania prostredníctvom výučby potrebných schopností na neformálnych školiacich aktivitách.

Naša organizácia vychádza z toho, že mladým ľuďom poskytujeme potrebné množstvo príležitostí a skúseností, ku ktorým by mali mať mladí ľudia prístup v záujme podpory pravdepodobnosti úspešného zvládnutia ich role účastníkov demokracie a ich úspešnej sociálnej integrácie. Tieto príležitosti a skúsenosti vytvárajú priestor pri podpore výchovy k občianstvu.

Záhorácky fénix hlavne v oblasti neformálneho vzdelávania stojí pred rozvojovou úlohou, plne využiť potenciál neformálneho vzdelávania. Neformálne vzdelávanie je spojené tak s osobným rozvojom, aktívnym občianstvom, manažérskymi schopnosťami v živote ako aj so schopnosťami, ktoré podporujú sociálnu integráciu. Vo výchove k občianstvu v širokej miere sa zameriavame na štruktúry mládežníckej participácie, tzn. rozširujeme spoluprácu s miestnymi samosprávami a darí sa nám kvalitne a zoširoka spolupracovať so školskými radami a mládežníckymi parlamentmi.

Vo výchove k občianstvu sa v Zafénixe zameriavame na oblasti:

a. Podpora občianskej spoločnosti a načúvanie občianskej spoločnosti. Snažíme sa našich členov, ale najmä vedúcich ZK presvedčiť, že základným kameňom pluralistickej demokracie je pestrá občianska spoločnosť.

b. Zmena postojov dospelých k participácii. V Zafénixe si uvedomujeme, že väčšina dospelých nemá skúsenosti s participáciou z ich vlastného života, a inklinujú k prenosu tejto skúsenosti aj na svoje deti. Stretávame sa aj s tým, že niektorí sa obávajú, že ak by ich právomoc bola delegovaná na mladých ľudí, prišli by o svoju „rodičovskú autoritu“. Navyše, dospelí a rodičia inklinujú k pochybnostiam, či deti a mladí ľudia majú potrebné skúsenosti, znalosti alebo iné rozhodovacie schopnosti, ktoré tradične patria dospelým.

c. Zmena dôrazu zo „zasadania mládeže“ na „skutočnú participáciu“. V Zafénixe sa zameriavame, aby sme čo najlepšie vysvetli našim členom čo sa skutočne skrýva za „participáciou“. Že ide o ich skutočnú aktivitu pri zapájaní sa do riešenie občianskych (politických) problémov. Ale Záhorský fénix má vedomosti aj o tom, že v niektorých obciach a mestách aj na samosprávach nemajú optimistický vzťah k participácii mladých ľudí.

d. Zmena „služieb pre mladých ľudí“ na „skúsenosti s participáciou“. V Zafénixe sa snažíme, aby miestne samosprávy podľa možností poskytovali mladým ľuďom mnohostranné služby, často podľa želania a nápadov samotných mladých ľudí. Staráme sa, aby sa vzťah medzi Záhorským fénixom a miestnymi pracovníkmi s mládežou zmenili tak, že mladí ľudia, „pasívneho spotrebiteľa“ prejdú na rolu „aktívneho partnera“.

V Zafénixe sa v mnohých prípadoch stretávame s tým, zamestnanci miestnej samosprávy a miestni politici inklinujú ku konceptualizácii mládežníckej participácie ako konzultačného procesu spojeného so službami poskytovanými mladým ľuďom. Mladí ľudia sú v „role požívateľa služieb“, ale nie v „role občana“ s právom vyjadriť sa k všetkým záležitostiam.

e. Expanzia participácie mládeže do všetkých sektorov dotýkajúcich sa mládeže. V Zafénixe sa snažíme, aby čo najviac mladých ľudí bolo aktívne zapojených do rozhodovacieho procesu týkajúceho sa predovšetkým voľnočasových aktivít. Ďalším krokom by mal byť export týchto praktík do ďalších sektorov, kde sa rozhoduje o záležitostiach týkajúcich mladých ľudí, ako vzdelávanie, šport, zdravie, sociálne veci, bývanie, mestské plánovanie atď.

f. Zapojenie znevýhodnených a pasívnych mladých ľudí. Záhorský fénix má skúsenosti z toho, že znevýhodnení mladí ľudia majú tendenciu k tomu, aby boli vynechaní z participačných štruktúr. Z toho nám vyplýva, že musíme v Zafénixe prijať mimoriadne opatrenia na ich zapojenie. V širokej miere v tomto smere budeme využívať školiace aktivity a individuálne rozhovory s členmi Záhorského fénixu.

E. Neformálne vzdelávanie v Zafénixe

V Zafénixe chápeme neformálne vzdelávanie ako súčasť celoživotného vzdelávania. Neformálne vzdelávanie sa činí v rámci aktivít Zafénixu. Neformálna výchova v našej organizácii vychádza od dieťaťa a mladého človeka, realizuje sa prostredníctvom jeho dobrovoľnej činnosti a má najbližšie k výchove vo voľnom čase. Všetky jednoduché i viacdňové podujatia realizujeme za účelom naučiť deti efektívne a systematicky využívať voľný čas. Naším cieľom je vyškoliť v tomto programe čo najviac detí a mladých ľudí, naučiť ich samostatnej práci a participácii na živote svojej organizácie. Prostredníctvom tohto školenia priblížime deťom a mladým ľuďom činnosť Detských rád a Mládežníckych parlamentov, ako organizovať záujmové stretnutia, ako prispievať do časopisov, ako predchádzať vylúčeniu a podobne.

Práca s deťmi a mládežou je v Zafénixe chápaná ako vedomá výchovno-vzdelávacia práca s deťmi a mladými ľuďmi, ktorá je charakterizovaná ako dobrovoľná, zameriavajúca sa na aktívne občianstvo mladých ľudí a ktorá propaguje inklúziu mladých ľudí do spoločnosti. Pritom v Zafénixe dbáme, aby sa

neformálne vzdelávanie nezamieňalo s *informálnym alebo neformálnym učením*. Neformálne učenie môže byť spoločnou črtou napríklad v športovom tréningu. To, čo sa deje v informálnom učení je individuálna skúsenosť, ktorá obohacuje osobný rozvoj, čo sa odohráva počas všetkých prechádzok životom a vo vrstovníckych vzťahoch, v rodine, cez médiá a iné faktory vplyvu v životoch mladých ľudí. Avšak nejestvuje tu žiadna kurikulárna zodpovednosť. Žiadna inštitucionálna časť nestojí za učením ku ktorému dochádza v oblasti hodnôt, obsahu, dobrých skúseností alebo sociálnej kvalifikácie. Nejestvujú tu žiadne učebné štandardy, žiadna štruktúra a evaluácia. Neformálne vzdelávanie poskytuje všetky uvedené zložky. Možnosť výberu participovať je dobrovoľná. Keď však dôjde k výberu, nasleduje štruktúrovaná vzdelávacia ponuka, ktorá sleduje štandardy ukotvené v teóriách učenia, ktoré môžu byť evakuované a reprezentované cez uznané štandardy kvality. V Zafénixe vychádzame z toho, že neformálne vzdelávanie v oblasti práce s mládežou, najmä čo sa týka vedúcich základných kolektívov a dobrovoľníkov je ďalšie vzdelávanie mládeže, mladých vedúcich, ktorého cieľom je získanie nových vedomostí, praktických skúseností a zručností potrebných pre prácu s deťmi a mládežou. Účastníkom tak umožňuje doplniť, rozšíriť a prehĺbiť si získané vzdelanie.

Vzdelávanie dobrovoľníkov a pracovníkov s mládežou v Zafénixe

Zafénix organizuje **neformálne vzdelávanie, školenia** a plánuje opätovne realizovať **akreditované vzdelávanie** MŠVVaŠ SR pre dobrovoľníkov rôznych úrovní – mladých vedúcich od 15 do 17 rokov, vedúcich základných kolektívov, mládežníckych vedúcich, nad 18 rokov, dobrovoľníkov a vedúcich zotavovacích podujatí. Školenia bývajú jednodňové a víkendové, trvajúce od 8 do 40 hodín.

Tematicky je vzdelávanie dobrovoľníkov zamerané na úlohu dobrovoľníka, mládež v organizácii, psychológiu detí a mládeže, prezentačné zručnosti, odmeny a tresty, hry a aktivity, administratívu, zážitkové učenie, šport, turistiku, verejnoprospešnú prácu, neformálne vzdelávanie, inklúziu a iné. Školenia Záhoráckeho Fénixu vedie tím lektorov väčšinou s pedagogickým vysokoškolským vzdelaním. Lektori sa vzdelávajú raz a podľa potreby aj dvakrát do roka na stretnutí lektorov. Na týchto stretnutiach prezentujú svoje tematické okruhy, rozširujú si vedomosti prostredníctvom dostupnej literatúry, materiálov MŠVVaŠ SR a IUVENTY, internetových zdrojov. Zafénix vydáva propagačný a vzdelávací materiál „Záhoráčik“, v ktorom je venovaný priestor jednotlivým tematickým okruhom. Dostupný je pre dobrovoľníkov aj lektorov.

Podpora zvyšovania kvality neformálneho vzdelávania, jeho kontinuitu a rozvoj

ZÁHORÁCKY FÉNIX sa dlhodobo a systematicky zaoberá oblasťou prípravy detí, mládeže, mladých a mládežníckych vedúcich, dobrovoľníkov a vedúcich základných kolektívov a realizuje celý rad vzdelávacích aktivít. Vzdelávanie je realizované tak pre deti, ako i pre začínajúcich vedúcich, ale aj pre skúsených pracovníkov pre doplnenie ich vedomostí a zručností.

a. Neformálne vzdelávanie členov Zafénixu

Neformálne vzdelávanie sa stalo prioritou činnosti Zafénixu. Všetky jednodňové i viacdňové podujatia boli realizované za účelom naučiť deti využívať voľný čas. Naším cieľom je vyškoliť v tomto čo najviac detí a mladých ľudí, naučiť ich samostatnej práci a participácii na živote Záhoráckeho fénixu. Prostredníctvom neformálneho vzdelávania priblížime deťom a mladým ľuďom činnosť Detských rád, naučíme ich ako organizovať stretnutia, ako prispievať do časopisov.

b. Neformálne vzdelávanie dobrovoľníkov

Vo všeobecnosti platí, že dobrovoľníkom je ten človek, ktorý dáva zo svojho osobného času, energie, vedomostí a schopností v prospech činnosti, za ktorú nedostane finančnú odmenu, ale získava osobnostný a profesionálny rast, dobrý pocit, často nové priateľstvá a životné skúsenosti. Vzdelávanie dobrovoľníkov slúži na to, aby sa dobrovoľníci stali skutočne efektívnou pomocou pre Záhorácky fénix. Aby sa vedeli zorientovať tak v poslaní, ako aj v činnosti organizácie, pre ktorú pracujú a následne sa vedeli do jej aktivít efektívne začleniť. Prostredníctvom rozpracovaného programu „*Len tak*“ pre dobrovoľníkov budeme naďalej aktivizovať dobrovoľníkov na úrovni miestnych klubov.

c. Neformálne vzdelávanie vedúcich základných kolektívov, mládežníckych vedúcich

Budeme pokračovať v systéme vzdelávania, podľa Strategického plánu. Školenia chceme realizovať jednak na regionálnej úrovni, ale i v rámci plánu celého Zafénixu.

Školenie uskutočňujeme v týchto moduloch:

- mladý vedúci
- mládežnícky vedúci, vedúci základného kolektívu
- dobrovoľník
- vedúci zotavovacích podujatí

Na školiacich aktivitách budeme pracovať s nasledujúcimi metódami:

- **Metóda precvičovania** – na získanie a zdokonaľovanie technických, pohybových a umeleckých zručností, na umelecké vyjadrenie detí. Prostriedkami neformálneho vzdelávania a metódou precvičovania sa snažíme zdokonaľiť zručnosti detí a mládeže v oblasti kultúrnej a umeleckej činnosti, pozitívne ovplyvniť ich hodnotovú orientáciu, postoje a správanie.

- **Metóda povzbudzovania** – povzbudiť deti a dobrovoľníkov, že turistickými výletmi a pochodmi ako aj environmentálnymi aktivitami získajú nové poznatky a vedomosti o prírode, že získajú nové zručnosti z pobytu v prírode, naučia sa pracovať s mapou, orientovať sa podľa buzoly a podľa prírodných javov. Metóda presvedčovania - pri putovaní po prírode, presvedčiť deti, že turistická chôdza, lezenie, prekonávanie prekážok, využitia ohňa, orientácia v prírode sú aktivity, ktoré sú potrebné pre každého človeka. Prostredníctvom neformálneho vzdelávania formovať kladný vzťah k aktívnej ochrane prírody.

- **Metóda cvičenia a tréningu** – s dôrazom na dobrovoľné činnosti v oblasti športových aktivít, neformálnym a informálnym vzdelávaním umožniť deťom, získať poznatky z rôznych druhov športov. Systematicky rozvíjať pohybovú aktivitu detí, upevňovať a sústavne pestovať u detí také charakterové črty, ako je čestnosť, zmysel pre kolektív, húževnatosť, sebaovládanie. Metóda zážitku - metódou zážitku krok za krokom si spontánne osvojiť športové aktivity pomocou súťaží a hier, vytvárať dynamickú atmosféru, poskytnúť deťom aktívny oddych, rozvíjať také vlastnosti, ako je postreh, rýchla reakcia a presná orientácia v priestore.

- **Učenie sa zážitkom** – skúsenosti v Zafénixe nám potvrdila, že zážitkové učenie je jedna z najúčinnějších foriem učenia sa. Jedná sa o iný prístup pri učení, kedy sa miesto nudných grafov a tabuliek predkladajú ľuďom zážitky. Ak na vlastnej koži zažijeme niečo zaujímavé, vytvorí nám to skutočné spomienky. Ktoré pretrvávajú omnoho dlhšie, ako len formálne získané vedomosti. Záhorácky fénix zážitkové učenie využíva hlavne na:

- posilnenie rozvoja členov Záhorského fénixu osobnosti;
- sebaopoznanie;
- na ovplyvnenie postojov detí a mladých ľudí; na rozvoj kreativity jednotlivcov, hlavne vedúcich ZK;

Zároveň aktívne prispôsobujeme neformálne vzdelávania s ohľadom na vypracované dokumenty, kompetenčný profil mladého vedúceho, mládežníckeho vedúceho, vedúceho ZK a dobrovoľníkov.